

РОЗМАЇТТЯ ГЕНДЕРНИХ ВІДНОСИН

Викладач: кандидатка історичних наук Кривко Ірина Миколаївна

Кафедра: джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін (ауд. 309, 5-й корпус)

Е-mail: kirenn@ukr.net

Телефон: 228-76-43

Інші засоби зв'язку: Telegram @irynakryvko, Moodle

Освітня програма, рівень вищої освіти	Усі освітні програми Бакалавр						
Статус дисципліни	Вибіркова						
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2023-2024	Рік навчання	3	Тижні	10
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	4	Лекційні заняття – 28 Практичні заняття – не передбачені Самостійна робота – 62			
Вид контролю	Залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=785						
Консультації:	вівторок, 11.25-12.45						

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Розмаїття гендерних відносин» є формування гендерної самосвідомості студентів/студенток як умови здійснення успішної гендерної соціалізації, професійного самовизначення та життєвої стратегії особливості, впровадження в практику взаємодії статей норм толерантної поведінки.

Курс орієнтований на відмову від суто біологічно бачення функцій та ролей чоловіка та жінки в культурі і соціумі, відмову від андроцентризму наукового дискурсу та подолання андроцентричної репрезентації історії українського та світового суспільства; пояснення історичного та соціального підґрунтя відмінностей в становищі жінок та чоловіків у суспільстві; формування уявлення про проблематику та історію розвитку жіночих, гендерних та феміністських досліджень в Україні та за її межами; представлення стану гендерної політики в сучасній Україні.

Вивчення дисципліни «Розмаїття гендерних відносин» допоможе здобувачам вищої освіти навчитися толерантності до людей з різною гендерною та сексуальною ідентичністю, що є необхідною умовою при спілкуванні у сучасному соціумі.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

1. Визначати й аналізувати основні гендерні проблеми українського суспільства.
2. Застосовувати методологію аналізу, що базується на врахуванні гендерних питань.
3. Визначати основні напрямки створення партнерства між жінками та чоловіками.
4. Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

5. Усвідомлювати і забезпечувати в освітньому процесі та професійній діяльності різні можливості людей з інвалідністю, з особливими освітніми потребами та з різною гендерною ідентичністю.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

1. Кімел М. Гендероване суспільство. Київ : Сфера, 2003. 490 с. http://www.insight-ukraine.org/uploads/files/genderovane_suspil_sm.pdf.
2. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. Київ : «К.І.С.», 2004. 536 с. http://gender.at.ua/_ld/1/186_osnovy_teorii_g.pdf.
3. Марцинюк Т. Гендер для всіх. Виклик стереотипам. Київ : Основи, 2017. 256 с.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

З метою діагностики рівня засвоєння теоретичних знань передбачається проведення тестування студентів/студенток у системі Moodle (**до 10 балів**) за змістовим моделем 1.

З метою діагностики рівня сформованості вмінь і навичок передбачається:

- 1) Написання рецензії на художній фільм з гендерної тематики (**до 20 балів**)
- 2) Складання аналітичної довідки за темою «Гендер і ринок праці», «Гендер і політика» (**до 10 балів**).
- 3) Роботу у групах над виконанням групового ПРОЄКТУ на одну із запропонованих тем (**до 20 балів**).

Підсумкові контрольні заходи (до 40 балів):

Підсумковий контроль проводиться під час семестрового заліку. Залік проводиться у вигляді виконання тестових завдань за матеріалами лекцій та рекомендованої літератури у системі Moodle.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (тах 60%)			
Змістовий модуль 1 «Гендер як наука і навчальна дисципліна»	Вид теоретичного завдання: тестування	Тиждень 3	10%
Змістовий модуль 2 «Сучасні гендерні практики в Україні та світі»	Вид практичного завдання: написання рецензії на художній фільм гендерної тематики	Тиждень 7	20%
Змістовий модуль 3 «Гендерні відносини в політичній та економічній сфері»	Вид практичного завдання: складання аналітичної довідки за темою «Гендер і ринок праці», «Гендер і політика»	Тиждень 9	10%
Змістовий модуль 3 «Гендер і суспільство»	Вид практичного завдання: робота у групах над виконанням групового завдання на одну із запропонованих тем (Аборти; Легалізація ЛГБТ; Child-free; Спільне проживання без укладання шлюбу; Ранній шлюб; Секс без зобов'язань; Сексуальна орієнтація та сексуальна самоідентифікація; Чи потрібне раннє сексуальне виховання дітей?)	Тиждень 3-9	20%
Підсумковий контроль (тах 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання (тестові завдання)		Тиждень 10	20%
Підсумкове практичне завдання (тестові завдання)		Тиждень 10	20%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		
---	---	--	--

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1 «Гендер як наука і навчальна дисципліна»			
Тиждень 1 Лекція 1	Гендер та гендерна рівність		
Тиждень 2 Лекція 2	Гендер як навчальна дисципліна		
Тиждень 3 Лекція 3	Теоретичні основи досліджень статі й гендеру	Тестування	10
Змістовий модуль 2 «Сучасні гендерні практики в Україні та світі»			
Тиждень 4 Лекція 4	Гендер і сексуальність	Написання рецензії на художній фільм	
Тиждень 5 Лекція 5	Критика андроцентризму		
Тиждень 6 Лекція 6	Гендерна лінгвістика		
Тиждень 7 Лекція 7	Фемінізм в Україні та світі	Написання рецензії на художній фільм гендерної тематики	20
Змістовий модуль 3 «Гендерні відносини в політичній та економічній сфері»			
Тиждень 8 Лекція 8	Гендер і ринок праці		
Тиждень 9 Лекція 9	Гендер і політика	Складання аналітичної довідки за темою «Гендер і ринок праці», «Гендер і політика»	10
Змістовий модуль 4 «Гендер і суспільство»			
Тиждень 10 Лекція 10	Гендерне насильство	Робота у групах над виконанням групового завдання на одну із запропонованих тем (Аборти; Легалізація ЛГБТ; Child-free; Спільне проживання без укладання шлюбу; Ранній шлюб; Секс без зобов’язань; Сексуальна орієнтація та сексуальна самоідентифікація; Чи потрібне раннє сексуальне виховання дітей?)	20

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Література:

1. Бовуар Сімона де. Друга стать: У 2 т. Київ : Основи, 1994-1995. Т.1. 1994. 390 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/de_Bovuar_Simona/Druha_stat_Tom_1.pdf?; Т.2. 1995. 392 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/de_Bovuar_Simona/Druha_stat_Tom_2.pdf?.
2. Гендер для «чайников». Москва : Звенья, 2006. 263 с. URL : https://ru.boell.org/sites/default/files/gender_chaynik.pdf.

3. Гендер для медій: Підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей. Київ: Критика, 2013. 224 с. URL : https://ua.boell.org/sites/default/files/gender_dlya_medii_2017.pdf.
4. Запобігання та протидія насильству: Методичні рекомендації. Київ, 2018. 86 с. URL: <https://don.kyivcity.gov.ua/files/2018/5/22/mon.pdf>.
5. Ильин Е.П. Пол и гендер. Санкт-Петербург: Питер, 2010. 688 с.
6. Кімел М. Гендероване суспільство. Київ : Сфера, 2003. 490 с. URL : http://www.insight-ukraine.org/uploads/files/genderovane_suspil_sm.pdf.
7. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами та пояснювальна доповідь. Стамбул (Туреччина). Київ: «К.І.С.», 2014. 189 с. URL: <https://rm.coe.int/1680093d9e>
8. Марценюк Т.О. Кращі практики забезпечення гендерної рівності на роботі: міжнародний досвід і Україна. *Я : гендерний журнал*. 2014. № 2. С. 16-21.
9. Марцинюк Т. Гендер для всіх. Виклик стереотипам. Київ : Основи, 2017. 256 с.
10. Міжнародний досвід попередження та протидії домашньому насильству: Монографія. Київ: ТОВ «Компанія ВАІТЕ», 2014. 155 с. URL: <http://obljustif.gov.ua/wp-content/uploads/2013/10/Mizhn-dosvid-protidiyi-domashnomu-nasilstvu-2014.pdf>.
11. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. Київ : «К.І.С.», 2004. 536 с. URL : http://gender.at.ua/ld/1/186_osnovy_teorii_g.pdf.
12. Ставицька Л.О. Гендер: мова, свідомість, комунікація. Київ: КММ, 2015. 440 с.

Інформаційні ресурси:

1. Крона: Гендерний інформаційно-аналітичний центр. URL : <http://www.krona.org.ua/>.
2. Центр гендерної культури. URL : <http://www.genderculturecentre.org/>.
3. Українська асоціація дослідників жіночої історії. URL : <http://www.womenhistory.org.ua/>.
4. Womenation.org: Информационный портал женского освободительного движения. URL : <http://womensation.org/>.

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Своєчасне виконання практичних завдань гарантує своєчасний набір балів та отримання допуску до складання заліку (мінімум 35 балів). У разі відсутності на кінець семестру 35 балів студенти/студентки на заліковому тижні у призначений викладачем час можуть відпрацювати пропущені заняття.

Активність студентів/студенток (коректні питання, участь у дискусії та обговоренні) вітається. Для цього необхідно підняти руку. Вигуки з місця, нетолерантна поведінка щодо присутньої аудиторії сприймаються як невихованість.

Прохання: не спізнюватися, не виходити під час заняття (це відволікає увагу присутніх), знімати верхній одяг.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи студенти/студентки надсилають у Moodle для перевірки на плагіат. Плагіатом вважається запозичення чужих текстів, думок, інформації без посилання на джерело інформації. Плагіатом є і перефразування чужої роботи без вказівки автора тексту. Якщо у роботі студента/студентки виявлені ознаки плагіату, ця робота не оцінюється, а студенту/студентці пропонується виконати роботу на іншу тему.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Мобільні телефони варто перевести у режим «без звуку», не грати на них і не читати сторонню інформацію. Користувати гаджетами та ноутбуками можна під час презентації групового завдання.

Комунікація

Усі робочі ошолошення робляться викладачкою під час аудиторних занять і дублюються у системі Moodle. Відповіді на електронні листи студентів на пошту та у Moodle даються викладачкою у будні дні у робочий час. Крім того, можна отримати відповіді на питання у години консультації (вівторок, 11.25-12.45).

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yvcds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yvfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>